

NAKVADRAT

Decimalni brojevi

Zapis, mesne vrednosti, brojeva prava i osnovne operacije.

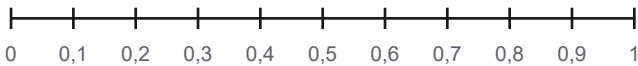
1 Decimalni zapis

ceo deo , decimalni deo

$$0,1 = \frac{1}{10} \quad 0,01 = \frac{1}{100} \quad 0,001 = \frac{1}{1000}$$

Mesta iza zareza su deseti, stoti, hiljaditi i dalji delovi. Svako mesto udesno vredi deset puta manje.

2 Brojeva prava

Interval se deli na deset jednakih delova. Za sledeće decimalno mesto svaki dobijeni interval ponovo se deli na deset delova.

3 Poređenje

Porede se prvo celi delovi, zatim cifre iza zareza mesto po mesto sleva nadesno.

Dopisivanje nula na kraju ne menja vrednost.

Negativni decimalni brojevi porede se po pravilima za negativne brojeve - formulari 1.2 i 1.6.

4 Sabiranje i oduzimanje

decimalni zarez ispod decimalnog zareza

Mesta iste vrednosti potpisuju se jedno ispod drugog. Računa se kao sa prirodnim brojevima, a zarez se prepisuje u rezultat.

5 Množenje

Brojevi se pomnože kao prirodni. U proizvodu se odvoji onoliko decimalnih mesta koliko ih oba činioca imaju zajedno.

$\cdot 10, 100, 1000 \rightarrow$ zarez udesno 1, 2, 3 mesta

Pri pomeranju zareza po potrebi se dopisuju nule.

6 Deljenje dekadnim jedinicama

$: 10, 100, 1000 \rightarrow$ zarez ulevo 1, 2, 3 mesta

Pri pomeranju zareza po potrebi se dopisuju nule.

Deljenje decimalnim brojem i veza sa razlomkom nastavljaju se na drugoj strani.

Decimalni brojevi - nastavak

Deljenje, veza sa razlomkom i vrste decimalnog zapisa.

6 Deljenje decimalnim brojem

$$\text{deljenik} \cdot 10 \text{ na } k \quad \text{delilac} \cdot 10 \text{ na } k$$

Deljenik i delilac množe se istom dekadnom jedinicom dok delilac ne postane prirodan broj. Količnik se ne menja.

$$\text{delilac} \neq 0$$

7 Veza sa razlomkom

$$\text{decimalni broj} = \frac{\text{broj bez zareza}}{10 \text{ na } k}$$

k je broj decimalnih mesta. Dobijeni razlomak skraćuje se do nesvodljivog oblika.

$$\frac{a}{b} = a : b$$

Operacije sa razlomcima nalaze se u formularu 1.3.

8 Konačan decimalni zapis

Ima konačno mnogo cifara iza decimalnog zareza.

posle poslednje decimalne cifre mogu se dopisivati nule

9 Beskonačan periodičan zapis

Jedna cifra ili grupa cifara ponavlja se bez kraja. Ta cifra ili grupa naziva se period.

period $\rightarrow$ crta iznad cifre ili grupe cifara

konačan ili periodičan decimalni zapis $\rightarrow$ racionalan broj

Nemaju svi razlomci konačan decimalni zapis. Skupovi brojeva detaljno su obrađeni u formularu 1.6.